I

(Päätöslauselmat, suositukset ja lausunnot)

SUOSITUKSET

NEUVOSTO

NEUVOSTON SUOSITUS,

annettu 12 päivänä heinäkuuta 2011,

Portugalin vuoden 2011 kansallisesta uudistusohjelmasta

(2011/C 216/01)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 26 päivänä maaliskuuta 2010 komission ehdotuksen, jolla käynnistetään uusi työllisyys- ja kasvustrategia, Eurooppa 2020, joka perustuu talouspolitiikan koordinoinnin tehostamiseen ja keskittyy avainalueisiin, joilla tarvitaan toimia Euroopan kestävän kasvun vauhdittamiseksi ja kilpailukyvyn lisäämiseksi.

(2) Neuvosto antoi 13 päivänä heinäkuuta 2010 suosituksen jäsenvaltioiden ja unionin talouspolitiikan laajoista suuntaviivoista (2010–2014) ja hyväksyi 21 päivänä lokakuuta 2010 päätöksen jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista ([1]), jotka yhdessä muodostavat ns. yhdennetyt suuntaviivat. Jäsenvaltioita kehotettiin ottamaan yhdennetyt suuntaviivat huomioon kansallisessa talous- ja työllisyyspolitiikassaan.

(3) Komissio hyväksyi 12 päivänä tammikuuta 2011 ensimmäisen vuotuisen kasvuselvityksen, joka tarkoitti uuden talouden ohjauksen ja hallinnan jakson alkua EU:ssa ja ensimmäistä politiikan yhdennetyn etukäteiskoordinoinnin EU-ohjausjaksoa, jonka perusta on Eurooppa 2020 -strategiassa.

(4) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 25 päivänä maaliskuuta 2011 julkisen talouden vakauttamisen ja rakenneuudistuksen painopisteet (jotka ovat 15 päivänä helmikuuta ja 7 päivänä maaliskuuta 2011 annettujen neuvoston päätelmien ja komission vuotuisen kasvuselvityksen mukaisia). Se korosti, että etusijalle on asetettava talousarvioiden tervehdyttäminen ja julkisen talouden kestävyyden palauttaminen, työttömyyden vähentäminen työmarkkinauudistusten avulla sekä uudet kasvua edistävät toimet. Se kehotti kaikkia jäsenvaltioita toteuttamaan näihin painopisteisiin perustuvia konkreettisia toimenpiteitä, jotka sisällytetään niiden vakaus- tai lähentymisohjelmiin ja kansallisiin uudistusohjelmiin.

(5) Lisäksi Eurooppa-neuvosto kehotti 25 päivänä maaliskuuta 2011 Euro Plus -sopimukseen osallistuvia jäsenvaltioita esittämään sitoumuksensa riittävän ajoissa, jotta ne voidaan sisällyttää vakaus- tai lähentymisohjelmiin ja kansallisiin uudistusohjelmiin. Portugalin kansallisessa uudistusohjelmassa ei ole ilmoitettu nimenomaan vuotta 2011 koskevia sitoumuksia ja toimia, mutta sen odotetaan toimittavan ne Eurooppa-neuvostolle.

([1]) Pidetään vuonna 2011 voimassa jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista 19 päivänä toukokuuta 2011 annetulla neuvoston päätöksellä 2011/308/EU (EUVL L 138, 26.5.2011, s. 56).

(6) Portugalin hallitus toimitti vuosia 2011–2014 koskevan vakausohjelmansa 23 päivänä maaliskuuta 2011 kansalliselle parlamentille, joka hylkäsi sen. Portugalin hallitus esitti kansallisen uudistusohjelman 19 päivänä huhtikuuta 2011. Ehdotetut makrotalouden ja julkisen talouden skenaariot sekä toimintapoliittiset suositukset on korvattu 17 päivänä toukokuuta 2011 allekirjoitetulla yhteisymmärryspöytäkirjalla.

(7) Neuvosto hyväksyi 17 päivänä toukokuuta 2011 täytäntöönpanopäätöksen 2011/344/EU, jossa Portugalille myönnettiin keskipitkän ajan rahoitustukea kolmeksi vuodeksi (2011–2014) Euroopan rahoituksenvakautusmekanismin perustamisesta 11 päivänä toukokuuta 2010 annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 407/2010 [1] mukaisesti. Siihen liittyvässä, samana päivänä allekirjoitetussa yhteisymmärryspöytäkirjassa ja sen myöhemmissä täydennyksissä vahvistetaan ne talouspoliittiset ehdot, joiden perusteella rahoitustukea myönnetään.

(8) Vuonna 2010 Portugalin BKT:n kasvuvauhti oli 1,3 prosenttia. Positiivinen kasvuvauhti johtui paitsi vahvasti kasvavasta viennistä myös poikkeuksellisista tekijöistä, jotka lisäsivät yksityistä kulutusta. Hintojen ja kustannusten kehitys ei selvästikään riittänyt parantamaan kilpailukykyä riittävän nopeasti, jotta Portugali olisi voinut korjata vallitsevan vaihtotaseen alijäämän, joka vuonna 2010 oli peräti 10 prosenttia suhteessa BKT:hen. Heikko taloustilanne ja työttömyyden voimakas lisääntyminen (11,2 prosenttia vuoden 2010 lopussa) johtivat suuriin julkisen talouden alijäämiin: alijäämä oli vuonna 2009 yli 10 prosenttia ja vuonna 2010 yli 9 prosenttia suhteessa BKT:hen, kun se oli vielä vuonna 2008 ollut 3,5 prosenttia suhteessa BKT:hen. Julkisen talouden epäsuotuisa kehitys yhdessä talouden kehitystä koskevien synkkien tulevaisuudennäkymien kanssa johtivat äskettäin luottamuksen heikentymiseen ja kasvaviin paineisiin valtion joukkovelkakirjalainamarkkinoilla, mikä on lisännyt huolta Portugalin julkisen talouden kestävyydestä. Luottoluokituslaitosten alennettua Portugalin joukkovelkakirjojen luokitusta useaan otteeseen maa ei pystynyt enää hankkimaan uutta rahoitusta ehdoin, jotka ovat yhteensoveltuvia julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyyden kanssa. Samaan aikaan ulkomaisesta ja erityisesti euroalueen rahoituksesta hyvin riippuvaiselle pankkisektorille kävi entistä mahdottomammaksi saada markkinarahoitusta.

(9) Portugali sitoutui toteuttamaan talous- ja rahoitussopeutusohjelman, jonka tavoitteena on palauttaa luottamus valtiontalouteen ja pankkisektoriin sekä tukea kasvua ja työllisyyttä. Ohjelmaan sisältyy kattavia toimia kolmella alueella: i) uskottava ja tasapainoinen julkisen talouden vakauttamisstrategia, jota tuetaan toteuttamalla rakenteellisia julkisen talouden toimia ja tehostamalla julkisen talouden valvontaa; ii) perusteellisia, etupainotteisia rakenneuudistuksia myös työ- ja tuotemarkkinoilla; ja iii) markkinaperusteisia mekanismeja, joita tuetaan suojajärjestelyin, rahoitusalan turvaamiseksi siltä varalta, että velkavipu purkautuu hallitsemattomasti.

(10) Komissio on arvioinut kansallisen uudistusohjelman. Se on ottanut huomioon ohjelman merkityksen Portugalin finanssipolitiikan sekä sosiaali- ja talouspolitiikan kestävyyden kannalta ja lisäksi arvioinut, onko ohjelma EU:n sääntöjen ja ohjeiden mukainen, koska EU:n talouden ohjausta ja hallintaa on tarpeen tehostaa kokonaisuudessaan antamalla EU:n tason panos tuleviin kansallisiin päätöksiin. Tässä tilanteessa komissio korostaa, että on erittäin tärkeää panna kiireellisesti täytäntöön täytäntöönpanopäätöksen 2011/344/EU noudattamiseksi tarvittavat toimenpiteet,

SUOSITTAA, että Portugali

panee täytäntöön täytäntöönpanopäätöksessä 2011/344/EU säädetyt toimenpiteet, jotka on määritelty tarkemmin 17 päivänä toukokuuta 2011 tehdyssä yhteisymmärryspöytäkirjassa ja sen myöhemmissä täydennyksissä.

Tehty Brysselissä 12 päivänä heinäkuuta 2011.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

J. VINCENT-ROSTOWSKI

[1] EUVL L 118, 12.5.2010, s. 1.